

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12792/2025
16.10.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић, Зорице Булајић, Ирене Вуковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Урош Леповић адвокат из ..., против туженог „Електродистрибуција Србије“ д.о.о. Београд, Огранак „Електродистрибуција Лесковац“, чији је пуномоћник Милан Петровић адвокат из ..., ради исплате накнаде за успостављену службеност, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 1018/25 од 11.06.2025. године, у седници одржаној дана 16.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 1018/25 од 11.06.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 1018 /25 од 11.06.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Гж 1018/25 од 11.06.2025. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу, Судска јединица Власотинце П 6052/22 од 24.10.2024. године, којом је обавезан тужени да на име накнаде за успостављену стварну службеност проласком далековода јачине 35 Кв од ТС 110/35/10 kV „Власотинце“, будућа TS 35/10 kV „Горњи орах“ TS 35/10 kV „Састав Река“, преко кп.бр. .. КО ... уписане у лн.бр. .. у укупној површини од 1.413 м2 на којој је успостављена службеност, исплати тужиоцу сразмерно власничком уделу од 5/24 износ од 27.964,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења 24.10.2024. године до исплате, као и да јој на име трошкова поступка исплати износ од 130.478,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Према наведеној одредби (став 1), посебна ревизија може се изјавити само због погрешне примене материјалног права. Зато наводи туженог о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, учињеној у поступку пред

другостепеним судом, нису узети у разматрање приликом оцене дозвољености његове посебне ревизије.

Предмет овог спора је захтев за одређивање накнаде за успостављену стварну службеност у висини смањене вредности земљишта услед проласка проводника далековода.

О тужбеном захтеву одлучено је у сагласности са правним ставом који је у поступку решавања спорног правног питања (чланови 180-185. ЗПП) Врховни касациони суд усвојио на седници Грађанског одељења од 23.01.2017. године. Према том правном ставу, на имовинске односе власника непокретности преко које прелазе проводници далековода и енергетског субјекта примењују се одредбе општег закона – члан 51. и члан 53. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, с обзиром да они у време када је означени правни став усвојен нису били регулисани одредбама посебног Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 57/11 и 80/11), односно Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 145/14). Накнадно је Законом о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 40/21) прописано да се даном изградње електроенергетског вода успоставља заштитни појас и заснива службеност преласка електроенергетског вода у ширини заштитног појаса (члан 218. став 2) и уређују међусобни односи власника и енергетског субјекта који је изградњом електроенергетског вода стекао право службености (чланови 218. став 3, 4. и 5.).

Ревидент предлаже да се дозволи одлучивање о његовој посебној ревизији ради разматрања правних питања од општег интереса односно новог тумачења права. По његовом становишту, ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Закона о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 92 од 28.11.2024. године) пре правноснажности одлуке о тужбеном захтеву, отпао је његов правни основ јер је чланом 106. навела означеног закона брисан став 2. члана 218. Закона о енергетици и престала пасивна легитимација туженог као оператора дистрибутивног система.

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији туженог у овом спору није потребно одлучивати из разлога које ревидент наводи.

Одредбом члана 197. Устава Републике Србије прописано је да закони и сви други општи акти не могу имати повратно дејство (став 1) и да изузетно, само поједине одредбе закона могу имати повратно дејство, ако то налаже општи интерес утврђен при доношењу закона (став 2). Приликом доношења Закона о изменама и допунама Закона о енергетици на који се ревидент позива, није утврђено да постоји општи интерес за ретроактивну примену измењене одредбе члана 218. Закона о енергетици. Због тога се она у овом случају не може применити, јер би се на тај начин повредила забрана повратног дејства закона и других општих аката, нити је на основу те одредбе престала стварна службеност преласа далековода која је већ успостављена по општим одредбама члана 51. Закона о основама својинскоправних односа, односно члана 218. Закона о енергетици.

Новелирани Закон о енергетици не утиче ни на пасивну легитимацију туженог. Тумачењем одредбе члана 218. став 4. Закона о енергетици, којом је прописано да оператори система електричне енергије немају обавезу плаћања накнаде за службеност на земљишту које је у јавној својини, применом правила о разлогу супротности

(argumentum a contrario) произлази да су обвезници плаћања накнаде за службеност на земљишту које није у јавној својини оператори система електричне енергије. Према члану 2. став 1. тачка 106. наведеног закона, оператор система је оператор преносног система електричне енергије, оператор дистрибутивног система електричне енергије, оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије, оператор транспортног система природног гаса, оператор дистрибутивног система природног гаса и оператор складишта природног гаса.

Из тих разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда ревизија није дозвољена, због чега је на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**